

# Ouderbetrokkenheid in Amsterdam Oost



**DREAM  
SUPPORT**

# Inleiding

Ouderbetrokkenheid bestaat uit onderwijsondersteuning, oudercontact en ouderparticipatie. Ontzettend belangrijk voor de ontwikkeling en schoolresultaten van kinderen, maar helaas niet altijd vanzelfsprekend.

Hoe is het gesteld met de ouderbetrokkenheid van ouders in Amsterdam Oost, hoe kijken zij hier tegenaan en wat zouden ouders en scholen kunnen doen om ouderbetrokkenheid te vergroten?

Dit waren allemaal vragen die naar boven kwamen tijdens de bijeenkomsten van de Wijkacademie Opvoeden in Oost. Naar aanleiding daarvan hebben wij besloten het laatste thema van het jaar te besteden aan dit onderwerp.

# Training aan ouders van de Wijkacademie Opvoeden

De eerste bijeenkomst werden de ouders van de Wijkacademie getraind door cultureel antropoloog en pedagoog Mayke de Cock. Zij ging met de ouders in gesprek over ouderbetrokkenheid, deelde resultaten vanuit de theorie en vanuit haar eigen onderzoek hiernaar en gaf de ouders tips en adviezen over wat zij zelf kunnen doen om ouderbetrokkenheid in de buurt te vergroten.



# Gespreksborden inzetten

Tijdens de 2<sup>e</sup> bijeenkomst zijn we aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een product waarmee we de dialoog over ouderbetrokkenheid met andere ouders en leraren willen ondersteunen. Samen met elkaar zijn we tot een aantal belangrijke vragen gekomen, die we hebben verzameld op twee borden, één voor gesprekken met ouders en één voor gesprekken met docenten. Vervolgens hebben de ouders van de Wijkacademie met de gespreksborden en met elkaar geoefend om hun gesprekstechnieken te verbeteren. Waarna zij in groepjes van twee de buurt in zijn gegaan en verschillende basisscholen in Amsterdam Oost hebben bezocht. Op deze basisscholen wilden zij graag de dialoog over ouderbetrokkenheid aangaan met andere ouders en leraren.

# Gespreksbord, ontwikkeld samen met de ouders van de Wijkacademie Opvoeden

**DREAM**  
**SUPPORT**

## Ouderbetrokkenheid

### Discover

Ontdeken wat goed gaat

- Wat is ouderbetrokkenheid?
- Wat doet deze school goed op dat gebied?
- En hoe betrokken voel jij je bij de school?

### Dream

Hoe zou het kunnen zijn?

- Stel je wordt wakker in de toekomst en op deze school zijn ouders heel erg betrokken bij de school.
- Stel je dit even voor als een film.. alles kan en mag!
- Kan je zeggen hoe dit eruit ziet voor jou?

### Deliver

Wat kan je doorgeven?

- Wat zouden we kunnen doen om dit thema nog meer bespreekbaar te maken onder ouders en binnen de school?
- Welke tips heb jij voor andere ouders?
- Heb je tips voor de school?

### Design

Wat zou je zelf kunnen doen?

- Wat zou je zelf als ouder kunnen doen om ouderbetrokkenheid op school te vergroten?
- Wat zouden leraren kunnen doen om de ouderbetrokkenheid op school te vergroten?
- Wat heb jij van de school nodig om je meer betrokken te voelen?



# Resultaten

De ouders van de Wijkacademie Opvoeden hebben in de laatste weken van het jaar vier verschillende basisscholen in de buurt bezocht. Hier zijn zij de dialoog over ouderbetrokkenheid aangegaan met andere ouders en docenten. Zo hadden zij gesprekken in de ouderkamers, maar ook apart met een directeur en met andere medewerkers van de scholen.



# Resultaten en bevindingen

## *Wat houdt ouderbetrokkenheid precies in?*

Wat bij veel van de gesprekken met de ouders naar voren kwam was dat voor een groot deel van de ouders niet helemaal duidelijk is wat er precies onder ouderbetrokkenheid wordt verstaan. Zij denken zelf vooral aan het helpen bij schoolevenementen, of bijvoorbeeld meegaan op een schoolreisje of helpen met knutselactiviteiten in de klas. Maar zien huiswerkbegeleiding en het monitoren van de schoolvoortgang van hun kinderen niet direct als ouderbetrokkenheid.

## *Eenrichtingsverkeer*

Ook geven een aantal ouders aan dat het vaak voelt als eenrichtingsverkeer vanuit de school naar de ouders (informatie over wat er gebeurt op school, maar ook wat er van de ouders verwacht wordt). Ze missen de dialoog tussen ouders en docenten en geven aan behoefte te hebben aan dat zij echt gehoord worden. Dat er echt iets met hun vragen, kritiek en/of opmerkingen wordt gedaan.

# Resultaten en bevindingen

## *Diverse ouderpopulatie*

Wat ook opvalt is dat één van de ouders met een andere culturele achtergrond aangeeft dat westerse ouders vaak anders met hun kinderen communiceren dan niet westerse ouders. Hier moet ook rekening mee gehouden worden door de school. Nieuwsbrieven en ouderavonden etc zijn niet altijd afgestemd op de grote verschillen tussen ouders met een verschillende culturele achtergrond.

## *Speciale ouderbetrokkenheidmedewerker*

Op één van de scholen waar de ouders zijn geweest was voorheen een medewerker die zich speciaal met het thema ouderbetrokkenheid bezighield. Deze medewerker was makkelijk benaderbaar voor ouders en verzorgde een goede brugfunctie tussen de directie en docenten en de ouders. Door bezuinigingen is deze functie helaas komen te vervallen en er werd aangegeven dat het contact tussen ouders en de school hierdoor moeilijker verloopt.



# Resultaten en bevindingen

## *Belang van de ouderkamer*

Ook werd er aangegeven dat het bijvoorbeeld belangrijk is om een open en veilige ouderkamer op de school te hebben, die op een makkelijk bereikbare plek in het gebouw ligt en waar ouders het prettig vinden om samen te komen. Dit zijn dé aangewezen plekken om op een laagdrempelige manier ouders te bereiken en over dit onderwerp in gesprek te gaan. En deze ouders kunnen ook weer helpen om de moeilijker bereikbare ouders te bereiken (waarbij de ouderbetrokkenheid om verschillende redenen vaak laag is).



# Resultaten en bevindingen

## *Ouderbetrokkenheid-gespreksborden*

De gespreksborden bleken een handige tool om de gesprekken op gang te helpen. De ouders van de Wijkacademie hadden zo een leidraad die ze konden gebruiken, waar ze inspiratie vandaan konden halen voor de vragen tijdens de gesprekken. Ook mooi was dat de gesprekken geen interviews werden waar de ouders alleen maar vragen aan andere ouders of docenten stelden, maar dat zij op hun beurt ook weer tips en adviezen meegaven.

## *Ondersteuning*

De medewerkers van de scholen die de ouders van de Wijkacademie hebben gesproken, geven aan dat ze het gesprek waardeerden en het fijn zouden vinden als de ouders vaker langs zouden komen om het gesprek aan te gaan over dit belangrijke thema. Veel scholen vinden het moeilijk om de ouderbetrokkenheid te vergroten en zoeken naar hulp om bepaalde ouders beter te bereiken.

# Conclusie

- Uit de gesprekken die tot nu toe zijn gevoerd, kunnen we concluderen:
- Dat het belangrijk is om de communicatie vanuit de school af te stemmen op de diversiteit onder de ouders (diversiteit in culturele achtergrond, opleidingsniveau, inkomen etc).
- Dat het belangrijk is om als schooldirectie toegankelijker te zijn, door zichtbaar te zijn en het gevoel te geven dat ouders zo binnen kunnen lopen en dat er naar hen geluisterd wordt.
- Dat er binnen de school een veilige en laagdrempelige plek is voor ouders om samen te komen en met elkaar te praten (meteen een kans voor de school om hier de dialoog aan te gaan over belangrijke thema's).
- Een tip vanuit docenten was dat er op de school iemand wordt aangesteld die zich speciaal met dit onderwerp bezig gaat houden (en dus ook goed contact onderhoudt met de ouderkamer etc, zodat hij of zij dicht bij de ouders staat).

# Conclusie

- Het moet voor de ouders duidelijker zijn wat ouderbetrokkenheid precies is en wat de positieve effecten hiervan zijn op de ontwikkeling en het schoolsucces van hun kinderen (kennis vergroten).
- De drempel moet lager zijn om binnen te lopen bij een docent of de directeur (deur open, ouders en kinderen verwelkomen in de ochtend etc.)
- Om de moeilijker bereikbare ouders te kunnen bereiken helpt het om 'sleutelfiguren' in te zetten. Deze ouders (zoals de ouders van de Wijkacademie) kunnen een veilige en prettige brugfunctie vervullen tussen de school en andere (moeilijk bereikbare) ouders.



# Extra aanbevelingen

*Nog wat laatste aanbevelingen vanuit de ouders van de Wijkacademie:*

- Investeer in ouderinitiatieven. Zo'n initiatief is een goed voorbeeld en trekt ook weer andere ouders mee om meer betrokken te zijn.
- Probeer verschillende activiteiten aan te bieden voor ouders, zoals bijv. kookactiviteiten. Hiermee bereik je weer andere ouders en koken verbindt en geeft een plek om het gesprek aan te gaan.
- Een tip naar de docenten: ouders en (vooral) kinderen, waarderen het ontzettend als een leraar op huisbezoek komt. Op die manier voelen ze dat een docent echt betrokken is en lokt dit wellicht ook meer betrokkenheid uit bij de betreffende ouders.
- Ouders vinden het prettig als er duidelijk gecommuniceerd wordt wat er van hen verwacht wordt. En hierbij ook belangrijk om te vermelden 'waarom' de school de hulp of betrokkenheid van de ouders bij een bepaalde activiteit goed kan gebruiken.
- Probeer ouders die betrokken zijn te belonen (als teken van dankbaarheid). Dit hoeft niet groots, maar een klein bloemetje of een bedankje af en toe. Een actief groepje ouders in het zonnetje zetten, kan aanmoedigen tot meer betrokkenheid omdat de ouders zich gezien voelen en de waardering motiveert.



# Meer informatie

De Wijkacademie Opvoeden is een initiatief van Stichting BMP (Bevordering Maatschappelijke Participatie) en wordt uitgevoerd door Dream Support, in opdracht van Stadsdeel Oost

Voor meer informatie, neem contact op met:

- Hanne van der Kolk
- 06196367a34
- [hanne@dreamsupport.nl](mailto:hanne@dreamsupport.nl)
- [www.dreamsupport.nl](http://www.dreamsupport.nl)

**X Gemeente**  
**X Amsterdam**  
**X Oost**



